Spojená škola Pankúchova 6, Bratislava 5, 851 04

Školský vzdelávací program

International Baccalaureate - Diploma Programme

(Gymnázium 4. a 5. ročník)

Kreativita, aktivita a služba spoločnosti (CAS)

Názov predmetu	Kreativita, aktivita a služba spoločnosti (CAS)
Časový rozsah výučby	I. DP (gymnázium 4. ročník): 1 hodina týždenne / 33 hodín I. a II. DP: samostatné CAS skúsenosti pod vedením prideleného CAS supervízora
Názov školy	Spojená škola Pankúchova 6, Bratislava 5, 851 04
Názov ŠkVP	IB Diploma Programme
Kód a názov študijného odboru	7902J74 - gymnázium - bilingválne štúdium
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	anglický

Spojená škola Pankúchova 6, Bratislava 5, 851 04

Charakteristika CAS v programe IB Diploma Programme (DP)

Kreativita, aktivita a služba spoločnosti (Creativity, Activity, Service - CAS) je povinnou súčasťou jadra programu IB Diploma Programme. Svojím celostným prístupom dopĺňa akademické štúdium a rozvíja osobné a medziľudské učenie prostredníctvom praktických, zmysluplných skúseností.

CAS je organizované v troch oblastiach: Kreativita - skúmanie a rozvíjanie myšlienok vedúce k originálnemu alebo interpretačnému produktu či výkonu; Aktivita - fyzická námaha prispievajúca k zdravému životnému štýlu; Služba - kolaboratívne a recipročné zapojenie do komunity reagujúce na autentickú potrebu.

Program sa formálne začína na začiatku DP a pokračuje pravidelne, ideálne každý týždeň, najmenej 18 mesiacov. Žiak vytvára primeranú rovnováhu medzi tromi oblasťami, absolvuje rôznorodé CAS skúsenosti a uskutoční aspoň jeden kolaboratívny CAS projekt trvajúci minimálne jeden mesiac.

Na škole je v I. DP (4. ročník) zaradená jedna vyučovacia hodina týždenne, spolu 33 hodín, počas ktorej CAS koordinátor vysvetľuje požiadavky, podporuje plánovanie, reflexiu, bezpečnosť, etické rozhodovanie, vedenie portfólia a dosahovanie vzdelávacích výstupov.

Mimo spoločnej výučby žiaci pracujú samostatne pod priebežným vedením prideleného CAS supervízora. Supervízor pomáha pri plánovaní a realizácii skúseností, dohliada na bezpečnosť, ponúka usmernenie a podľa potreby poskytuje škole spätnú väzbu o zapojení žiaka.

CAS sa formálne nehodnotí známkou ani externou skúškou IB. Jeho úspešné dokončenie je však podmienkou získania IB Diploma. Žiak vedie CAS portfólio a poskytuje škole dôkazy, že dosiahol každý zo siedmich vzdelávacích výstupov aspoň raz.

Reflexia je ústrednou súčasťou CAS. Žiak reflektuje významné momenty, rozhodnutia, pocity, výzvy, zručnosti a osobný rast; forma reflexie môže byť písomná, ústna, vizuálna, zvuková alebo tvorivá. Dôraz sa kladie na kvalitu a zmysluplnosť, nie na mechanický počet reflexií.

Ciele CAS v programe IB Diploma Programme (DP)

CAS smeruje k rozvoju žiakov, ktorí:

- nachádzajú radosť a význam v rozmanitých CAS skúsenostiach;
- cieľavedome reflektujú svoje skúsenosti;
- identifikujú ciele, vytvárajú stratégie a určujú ďalšie kroky osobného rastu;
- skúmajú nové možnosti, prijímajú nové výzvy a prispôsobujú sa novým úlohám;
- aktívne sa zapájajú do plánovaných, dlhodobých a kolaboratívnych CAS projektov;
- uvedomujú si, že sú členmi miestnych a globálnych komunít a majú zodpovednosť voči ľuďom aj životnému prostrediu.

Profil absolventa

Žiak po úspešnom dokončení CAS preukazuje iniciatívu, vytrvalosť, spoluprácu, etické rozhodovanie, schopnosť plánovať a reflektovať vlastné konanie a ochotu zodpovedne reagovať na potreby komunity. Dokáže prepájať osobné záujmy a talenty so službou druhým, zdravým životným štýlom a tvorivým sebavyjadrením.

Obsah CAS v programe IB Diploma Programme (DP)

Kreativita (Creativity)

Skúmanie a rozvíjanie myšlienok vedúce k originálnemu alebo interpretačnému produktu či výkonu. Vychádza zo záujmov, talentov, vášní a tvorivého myslenia žiaka a musí byť odlíšená od povinných výstupov jeho predmetov DP.

Aktivita (Activity)

Fyzická námaha prispievajúca k zdravému životnému štýlu. Žiak si stanovuje primerané osobné ciele, rozvíja pravidelné zdravé návyky, zručnosti a vytrvalosť a zohľadňuje bezpečnosť a vlastné schopnosti.

Služba spoločnosti (Service)

Kolaboratívne a recipročné zapojenie do komunity v reakcii na autentickú potrebu. Služba má byť prospešná pre všetkých zúčastnených, etická, rešpektujúca dôstojnosť a založená na dialógu s komunitou.

CAS projekt

Kolaboratívna, premyslená séria nadväzujúcich skúseností v jednej, dvoch alebo všetkých troch oblastiach CAS. Trvá najmenej jeden mesiac od plánovania po dokončenie a preukazuje iniciatívu, vytrvalosť, spoluprácu, riešenie problémov a rozhodovanie.

CAS portfólio

Priebežne aktualizovaný súbor plánov, skúseností, reflexií a dôkazov. Nie je formálne hodnotený, ale slúži na preukázanie pravidelného zapojenia, CAS projektu a dosiahnutia všetkých siedmich vzdelávacích výstupov.

Päť etáp CAS

- Skúmanie (Investigation): žiak identifikuje záujmy, zručnosti, talenty, možnosti rastu a pri službe autentickú potrebu.
- Príprava (Preparation): objasní úlohy a zodpovednosť, zostaví plán, určí zdroje, časový harmonogram, potrebné zručnosti a riziká.
- Konanie (Action): realizuje plán, rozhoduje sa, rieši problémy a pracuje individuálne alebo v spolupráci.
- Reflexia (Reflection): priebežne opisuje a analyzuje významné udalosti, pocity, otázky, učenie, úspechy, ťažkosti a prepojenie s výstupmi.

- Preukázanie (Demonstration): zrozumiteľne komunikuje, čo a ako sa naučil a čo dosiahol, prostredníctvom portfólia alebo zdieľania s inými.

Obsahová a výkonová časť vzdelávacieho štandardu CAS pre DP program (4. a 5. ročník gymnázia)

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Podstata a organizácia CAS	**Obsah učiva** ● CAS ako povinná súčasť jadra DP, ktorá sa formálne nehodnotí známkou. ● Pravidelné zapojenie počas najmenej 18 mesiacov a primeraná rovnováha troch oblastí. ● Osobná angažovanosť, voľba, radosť, význam, bezpečnosť a etické správanie.	**Žiak vie:** ● vysvetliť účel, požiadavky a podmienky úspešného dokončenia CAS; ● plánovať pravidelné a vyvážené zapojenie počas celého programu; ● rozlišovať vhodné CAS skúsenosti od bežných povinností alebo predmetových požiadaviek; ● prevziať zodpovednosť za vlastný individuálny CAS program.
2. Kreativita	**Obsah učiva** ● Tvorivé skúmanie a rozvíjanie nápadov, talentov a záujmov. ● Originálny alebo interpretačný produkt či výkon; tvorivý proces a jeho komunikácia. ● Samostatné alebo kolaboratívne skúsenosti odlíšené od povinných výstupov predmetov DP.	**Žiak vie:** ● navrhovať a realizovať tvorivé skúsenosti primerané vlastným záujmom; ● rozvíjať nové alebo existujúce tvorivé zručnosti; ● reflektovať tvorivý proces, rozhodnutia, zmeny a výsledok; ● preukázať osobný rast a autentické zapojenie.
3. Aktivita	**Obsah učiva** ● Fyzická námaha prispievajúca k zdravému životnému štýlu. ● Osobné ciele, pravidelnosť, vytrvalosť, rozvoj zručností a bezpečnosť. ● Individuálne aj skupinové pohybové skúsenosti primerané schopnostiam a zdravotnému stavu.	**Žiak vie:** ● stanoviť si realistické ciele a aktívne pracovať na ich dosahovaní; ● preukázať pravidelné fyzické zapojenie a vytrvalosť; ● rozvíjať zdravé návyky a nové pohybové zručnosti; ● posudzovať riziká a konať bezpečne a zodpovedne.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
4. Služba spoločnosti	**Obsah učiva** ● Recipročná spolupráca s komunitou reagujúca na skutočnú potrebu. ● Priama, nepriama, advokačná alebo výskumná služba; miestny a globálny kontext. ● Etika, dôstojnosť, dialóg, udržateľnosť, zodpovednosť a prínos pre všetkých zúčastnených.	**Žiak vie:** ● identifikovať autentickú potrebu v spolupráci s komunitou; ● plánovať a vykonávať primeranú, recipročnú a zmysluplnú službu; ● rešpektovať práva, dôstojnosť, kultúru a názory ostatných; ● hodnotiť účinok služby, etické otázky a možnosti ďalšieho konania.
5. CAS skúsenosti	**Obsah učiva** ● Jednorazová skúsenosť alebo dlhšia séria skúseností v jednej alebo viacerých oblastiach. ● Výzva, osobný význam, plánovanie, reflexia a možné vzdelávacie výstupy. ● Niektoré skúsenosti iniciuje žiak; skúsenosť nesmie byť súčasťou povinných požiadaviek predmetu DP.	**Žiak vie:** ● vyberať zmysluplné, uskutočniteľné a primerane náročné skúsenosti; ● formulovať účel, osobné ciele a očakávané výstupy; ● priebežne evidovať zapojenie a vhodné dôkazy; ● upravovať plány podľa skúseností a spätnej väzby.
6. CAS projekt	**Obsah učiva** ● Povinný kolaboratívny projekt trvajúci minimálne jeden mesiac od plánovania po dokončenie. ● Jasný účel, ciele, roly, zodpovednosť, časový plán, zdroje, riziká a dôkazy. ● Jedna, dve alebo tri oblasti CAS; využitie všetkých piatich etáp CAS.	**Žiak vie:** ● iniciovať alebo prevziať zodpovednosť za významnú časť projektu; ● spolupracovať, komunikovať, rozhodovať a riešiť problémy; ● preukázať iniciatívu, vytrvalosť a zodpovednosť; ● reflektovať priebeh, výsledky, tímovú spoluprácu a dosiahnuté výstupy.
7. Etapy CAS	**Obsah učiva** ● Skúmanie, príprava, konanie, reflexia a preukázanie ako flexibilný rámec skúseností a projektu. ● Identifikácia potreby, cieľov, rolí, zdrojov, harmonogramu, rizík a spôsobov komunikácie výsledkov.	**Žiak vie:** ● aplikovať etapy CAS primerane rozsahu a charakteru skúsenosti; ● vypracovať uskutočniteľný plán a podľa potreby ho meniť; ● prepájať reflexiu s rozhodovaním a ďalším konaním; ● preukázať učenie a výsledky vhodnej cieľovej skupine.

Spojená škola Pankúchova 6, Bratislava 5, 851 04

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
8. Reflexia	**Obsah učiva** ● Reflexia významných momentov, volieb, pocitov, otázok, úspechov, neúspechov a osobného rastu. ● Rôzne formy reflexie podľa voľby žiaka; kvalita a autenticita namiesto mechanického počtu. ● Reflexia ako hlavný zdroj dôkazov k siedmim vzdelávacím výstupom.	**Žiak vie:** ● vybrať vhodné okamihy a formy reflexie; ● opisovať, analyzovať, hodnotiť a prepájať skúsenosť s ďalším učením; ● preukázať sebauvedomenie, zmenu perspektívy a rast; ● zaradiť do portfólia relevantné autentické reflexie.
9. CAS portfólio	**Obsah učiva** ● Priebežný záznam plánov, skúseností, reflexií a dôkazov; formát nie je predpísaný IB. ● Možná štruktúra Profil - Skúsenosti - Dôkazy. ● Fotografie, videá, dokumenty, potvrdenia, plánovanie, spätná väzba a reflexie preukazujúce sedem výstupov.	**Žiak vie:** ● udržiavať aktuálne, relevantné a prehľadné portfólio; ● prepojiť skúsenosti a dôkazy so vzdelávacími výstupmi; ● zdokumentovať CAS projekt a tri formálne rozhovory; ● použiť portfólio na prezentovanie osobnej cesty a preukázanie splnenia CAS.
10. Sedem vzdelávacích výstupov	**Obsah učiva** ● LO1: rozpoznať vlastné silné stránky a oblasti rozvoja. ● LO2: prijať výzvu a rozvíjať nové zručnosti. ● LO3: iniciovať a plánovať CAS skúsenosť. ● LO4: preukázať záväzok a vytrvalosť.	**Žiak vie:** ● identifikovať konkrétne dôkazy dosiahnutia LO1-LO4; ● reflektovať osobné schopnosti, výzvy, plánovanie a vytrvalosť; ● preukázať každý výstup aspoň raz; ● dohodnúť s koordinátorom alebo supervízorom primeranosť dôkazov.
11. Sedem vzdelávacích výstupov - pokračovanie	**Obsah učiva** ● LO5: preukázať zručnosti spolupráce a rozpoznať jej prínos. ● LO6: zapojiť sa do otázok globálneho významu. ● LO7: rozpoznať a zvažovať etiku rozhodnutí a konania.	**Žiak vie:** ● identifikovať konkrétne dôkazy dosiahnutia LO5-LO7; ● kriticky diskutovať prínosy a výzvy spolupráce; ● prepájať globálny problém so zodpovedným miestnym, národným alebo medzinárodným konaním; ● zvažovať následky a etiku volieb pri plánovaní aj realizácii.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
12. Vedenie a komunikácia	**Obsah učiva** • 33 hodín koordinátorského vedenia v I. DP; individuálna práca pod vedením CAS supervízora. • Pravidelné formálne a neformálne konzultácie, spätná väzba, monitorovanie pokroku, bezpečnosti a možných rizík. • Zodpovednosť žiaka za plánovanie, komunikáciu, dokumentáciu a splnenie požiadaviek.	**Žiak vie:** • aktívne komunikovať s koordinátorom a prideleným supervízorom; • prichádzať pripravený na konzultácie a reagovať na odporúčania; • včas signalizovať problémy, zmeny a riziká; • samostatne riadiť svoje skúsenosti a dodržiavať školské termíny.
13. Tri formálne rozhovory	**Obsah učiva** • Prvý rozhovor na začiatku CAS: záujmy, ciele, plán, očakávania a portfólio. • Druhý rozhovor na konci I. DP: pokrok, rovnováha oblastí, projekt, výstupy, reflexie a prípadné riziko nesplnenia. • Tretí rozhovor na konci programu: súhrnné zhodnotenie osobného rastu a splnenia požiadaviek s využitím portfólia.	**Žiak vie:** • pripraviť portfólio a dôkazy na každý rozhovor; • reflektovať pokrok, výzvy, úspechy a ďalšie kroky; • reagovať na odporúčania a odstrániť zistené nedostatky; • na záverečnom rozhovore preukázať splnenie všetkých požiadaviek CAS.

Organizácia a overovanie splnenia CAS

Zložka	Obdobie	Forma	Požiadavka	Overenie
Koordinátorské vedenie	I. DP / 4. ročník	1 hodina týždenne	33 hodín spoločnej výučby: požiadavky, plánovanie, etapy, portfólio, reflexia, projekt, výstupy, etika a bezpečnosť.	priebežná spätná väzba
CAS skúsenosti a projekt	I. a II. DP	samostatná a kolaboratívna činnosť	Pravidelné zapojenie najmenej 18 mesiacov, rovnováha oblastí, najmenej jeden projekt trvajúci minimálne mesiac.	portfólio, dôkazy, supervízor
Dokončenie CAS	koniec II. DP	záverečný rozhovor	Portfólio dokladá dosiahnutie všetkých siedmich výstupov a splnenie programových požiadaviek.	rozhodnutie splnil/nesplnil; bez známky

Poznámky

- CAS sa formálne nehodnotí známkou a portfólio nie je externým hodnotiacim komponentom IB; splnenie CAS je však povinnou podmienkou získania IB Diploma.

- Rozhodnutie o dokončení vychádza z pravidelného zapojenia, portfólia, CAS projektu, troch formálnych rozhovorov a dôkazov o dosiahnutí všetkých siedmich vzdelávacích výstupov.
- Nie každá skúsenosť musí viesť ku každému výstupu; každý výstup však musí byť počas programu preukázaný aspoň raz.
- Žiaci udržiavajú primeranú rovnováhu medzi kreativitou, aktivitou a službou a CAS vykonávajú pravidelne najmenej 18 mesiacov.
- Konkrétne školské termíny, platforma portfólia, prideľovanie supervízorov, bezpečnostné postupy a rozsah požadovaných dôkazov sa riadia internými pravidlami školy.

Spracovala
Mgr. Jana Sláviková